

'dâ:vę (in 'da:u) 'da:ute; 'dâ:v'u 'da:uļa -ə) d. koga/kaj *daviti koga/kaj a* |s stiskanjem grla oteževati, onemogočati dihanje|: 'dâ:v'u ja 'ja: • brezos.: 'ka: 'da:uļa me 'ja: • 'mâ:čkə na 'na:jp'rę: 'da:uļa, 'puo: ja pa čas t'ri d'ni pa k'rê:pnļa **b** |moriti s stiskanjem grla|: dę'xur. ja 'kura 'dâ:v'u | \square \Rightarrow DUŠITI \square +

► **daviti se** ► 'dâ:vęt se -ęm se nd. (\Rightarrow DAVITI) *daviti se* |težko požirati, kar je obtičalo v grlu|: k'râ:va se 'dâ:vę, čə 'jâ:pkə pə'žiera • brezos. 'a:te sə se za'čē:lę 'dâ:vęt, kə jəm ja 'ko:st u 'ga:rļa us'ta:ļa | \square SSKJ, Plet.

davkarija ► dau'ka'rija -a z (rod. mn. -'ri) NŠ *davčni urad, davkarija*: na dau'ka'rije sm 'šo: | \square +

debata ► de'bâ:ta -e (in de-) z () NŠ, nov. *debata*: a ja b'ļa 'kę: de'bâ:te pə se-s'tâ:nkə? • čustv. **pa brez debate in konec** |izraža odločnost, nepopustljivost|: š'žę 'bəmə, pa b'ra:z de'bâ:te! (\square \Rightarrow pa KONEC) • \Rightarrow pa KONEC debate • čustv. **začeti** (= redk. vžgati) **debato začeti se** *pogovarjati med seboj*: 'na:jp'rę: sə se nə'mâ:ļa za 'sje:be 'da:ržalę, 'puo: sə pa 'žə de'bâ:te u'ž'ga:lę | \square SSKJ, SP 1962

debel ► 'dje:b'q [dę'bē:ļa -ə (| in de- (in de-) | >) prid. (rod. ed. m. sp. [dę'bē:uga in [dę'bē:lęga; rod. ed. ž. sp. [dę'bē:le; primernik 'bəl 'dje:b'q [dę'bē:ļa -ə star. dębē'lę: -- -- (in de-)) **1. debel a** |ki ima med najbližjima nasprotnima ploskvama razmeroma veliko razsežnost|: dę'bē:ļa k'nīga • 'zęt ja 'dje:b'q **b** |ki ima glede na dolžino razmeroma velik obseg, premer|: dę'bē:ļa d'rje:və **2.** z izrazom količine *debel* |ki izraža veliko razsežnost med najbližjima nasprotnima ploskvama|: a 'ma:ra 'będ b'ļa:gə z'ļa dę'bē:ļa? • 'bəl 'dje:b'q d'rō:d bę 'nuco **3. debel a** pri manjših okroglih stvarih |ki ima razmeroma velike razsežnosti|: dę'bē:le br'ņice sę p'ņē:su **b** |ki sestoji iz razmeroma velikih enot|: 'dje:b'q krəm'pēr **c** z izrazom količine |ki izraža razsežnosti|: 'tq:ča ja b'ļa: dę'bē:ļa 'ta:k_()ə 'ja:jcę **4. debel** |ki ima na telesu veliko tolišče, mesa|: 'nâ:ša ja u'sâ:g 'dē:n dębē'lę: • 'kâ:ga dę'bē:uga pra'siča 'mâ:ta! • 'ņisəm dę'bē:ļa - pə'čâ:sə uk'rō:gļa **5. globok, nizek**: 'dje:b'q g'ļa:s ja 'jəm'q • \Rightarrow debel ko POLH • \Rightarrow debela KLOBASA • \Rightarrow debel GNAR | \square k 4 BAJSAŠT, BUNKAST; k 5 GLOBOK, NIZEK \square + [Tominšek 1903: 10: im. ed. »d'ębeu«; 10: rod. ed. »deb'ęlga«, »govore se

namreč tudi oblike deb'ęlga«]

► **debelo** ► dę'bē:ļa (in de-; in de-) prisl. () z *globokim, nizkim glasom* | < DEBEL 5|: dę'bē:ļa ja g'va:ru • \Rightarrow debelo GLEDATI • \Rightarrow | \square GLOBOKO, NIZKO \square +

► **debelo** ► dę'bē:ļa -uga in -lęga (in de-; in de-) s () • **na debelo 1.** *izraža veliko količino*: 'a: ja s'ņie:ga na dę'bē:ļa 'pâ:dļa tiz'd'ga 'lę:ta! • 'bəl na dę'bē:ļa sę na'ma:žə 'putra • pəg'lē:dę tə 'bâ:bə, 'kək ja na dę'bē:ļa naš'miņkəna **2.** čustv. *zelo*: na dę'bē:ļa k'râ:dęjə (:se 'ļa:ža) (\square \Rightarrow ZELO) \square +

debelina ► dębē'lina -'line (in debe-; in -be-) z () *debelina a* |razsežnost med dvema ploskvama|: ta 'dje:ska 'mâ: d've: dębē'linę **b** |razsežnost v premeru|: dębē'lina d'rje:va | \square DEBELOBA \square +

debeliti ► dębē'lit -'lijm (in debe- >; in -be- >) nd. (-; dębē'lju -ļa -ə, mn. -'lilę ita.) *debeliti*: 'be:u k'rəy ša pə'sę:bę dębē'li | \square \Rightarrow REDITI \square +

► **debeliti se** ► dębē'lit se -'lijm se (in debe-; in -be-) nd. (\Rightarrow DEBELITI) *debeliti se a*: 'nâ:ša se p'rje:več dębē'li **b**: d'rje:və se pə'čâ:sə dębē'li | \square k a \Rightarrow REDITI SE \square +

debeloba ► debe'lju:ba -e (in de-; in dębē-) z () **1.** NŠ *debelost* |lastnost debelega|: debe'lju:ba pa 're:s 'ni 'ņęč 'lę:pęga **2.** redk. *debelina a* |razsežnost med dvema ploskvama|: 'tälə 'mâ: 'dje:ska 'pētņd'va:jz'd' debe'lju:be **b** |razsežnost v premeru|: debe'lju:bə 'tis'te-le pļata'nice ša z'mērə | \square k 2 \Rightarrow DEBELINA \square \emptyset

debelost \Rightarrow DEBELOBA

debeluh ► debe'lux -a (in de-; in dębē-) m živ. () slabš. *zelo debel človek* | \square \Rightarrow BAJŠ \square +

debeluška ► debe'ljuška -e (in de-; in dębē-) z () 1jubk. *debeluška ženska*: 'nâ:šə 'dje:kle ja dębē'ljuška | \square +

deblo ► 'dje:bļa -a s (rod. mn. -bəl) **a** *deblo* |steblo dreves| **b** redk. *držaj pri cvetnonedeljski butari*: p'ę 'butarə ja š'tje:l a pa 'dje:bļa | \square k b \Rightarrow ŠTELJ \square +

december ► dę'cē:mbər -bra (in de-; in dę'cē-) m () *december*: dę'cē:mbra (star., redk. 'me:sņca) žə 'ma:rņ 'bęt 'fēr'tęk | \square DVANAJŠTI m \square +

decembrski ► dę'cē:mbərs'kę -ska -ə (in de-; in dę'cē-) prid. (rod. ed. m. sp. -s'kęga) *decembrski*: g'da:j pa dę'cē:mbřska 'pē:n'zija p'ride? | \square SSKJ, SP 1962

deci ► 'dę:cę -- m () *deciliter*: d'vâ: 'dę:cę